

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

**BYLOJE DĖL UAB „AFILIATUS“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS
ĮSTATYMO PAŽEIDIMO**

2014-12-11 Nr. 12R-118

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus Felikso Petrausko (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), Teisės ir personalo skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės, Energetikos ir vartojimo prekių bei paslaugų departamento direktoriaus Algirdo Romeikos, Maisto produktų ir rekreacinių paslaugų skyriaus vedėjos Neringos Baronienės, l.e. Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos pareigas Kristinos Grigaitės, Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio bei Maisto produktų, turizmo ir rekreacinių paslaugų departamento direktorės Neringos Ulbaitės,

bylos „Dėl UAB „Afiliatus“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo“ nagrinėjimo posėdyje rašytinio proceso tvarka,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, išnagrinėjo bylą dėl UAB „Afiliatus“ (įmonės kodas – 303301086, adresas Perkūnkiemio g. 13-91, Vilnius) reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija **n u s t a t o**

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-08-13 gavo (*duomenys neskelbtini*) direktoriaus (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl nepageidaujamos reklamos teikimo elektroniniu paštu. (*duomenys neskelbtini*) direktorius nurodė, jog į elektroninį paštą (*duomenys neskelbtini*) buvo atsiųsta UAB „Afiliatus“ reklama, kurios bendrovė nepageidavo gauti.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, atsižvelgdama į tai, jog nepageidaujama reklama buvo teikiama į (*duomenys neskelbtini*) elektroninį paštą (*duomenys neskelbtini*), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 1 punktu, kreipėsi į (*duomenys neskelbtini*) su prašymu pateikti įrodymus, jog jis yra (*duomenys neskelbtini*) vadovas ir atstovauja savo bendrovės interesus.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-09-11 gavo (*duomenys neskelbtini*) e. laišką, kuriame buvo pateikta informacija, jog (*duomenys neskelbtini*) yra paskirtas (*duomenys neskelbtini*) vadovu.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu 2014-08-20 raštu Nr. 4-8063 kreipėsi į UAB „Afiliatus“ ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl (*duomenys neskelbtini*) direktoriaus (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodytų aplinkybių bei, vadovaudamasi minėto įstatymo 13 straipsniu paprašė nedelsiant nutraukti nepageidaujamos reklamos teikimą elektroniniu paštu (*duomenys neskelbtini*). UAB „Afiliatus“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2014-08-20 siųstą raštą Nr. 4-8063 atsakymo nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2014-09-11 priėmė nutarimą Nr. 12R-63 „Pradėti nagrinėjimo procedūrą dėl UAB „Afiliatus“ galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo”.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2014-09-23 raštu Nr. 4-9344 kreipėsi į UAB „Afiliatus“ ir paprašė pateikti atsakymus į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos užduotus klausimus dėl galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo. UAB „Afiliatus“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2014-09-23 siųstą raštą Nr. 4-9344 atsakymo nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, pakartotinai 2014-10-23 raštu Nr. 4-10615 kreipėsi į UAB „Afiliatus“ ir paprašė pateikti motyvuotus paaiškinimus dėl galimo Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo. UAB „Afiliatus“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2014-10-23 siųstą raštą Nr. 4-10615 atsakymo nepateikė.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, išklausiusi bylos nagrinėjimo proceso dalyvių paaiškinimus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Taigi įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas - įtakoti vartotojo ekonominę elgseną.

UAB „Afiliatus“ elektroniniu paštu skleista informacija apie bendrovės teikiamas paslaugas yra tiesiogiai susijusi su bendrovės vykdoma veikla bei skatina vartotojus naudotis bendrovės paslaugomis, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

Dėl UAB „Afiliatus“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimo nagrinėjimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus 2013-07-31 įsakymu Nr. 1-73, 5 punktas nustato, jog kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą, kad būtų pradėtas Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme nustatytų reikalavimų pažeidimų nagrinėjimas, turi teisę asmenys, kurių interesai yra pažeisti, valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos bei asmenų interesams atstovaujanti asociacijos, pateikdami Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai pranešimą (skunda) raštu. Atsižvelgiant į tai, (*duomenys neskelbtini*) direktorius (*duomenys neskelbtini*) turi teisę kreiptis į Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą tam, kad būtų tinkamai apgintos Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintos jų, kaip reklamos vartotojų, teisės.

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalis nustato, jog reklama telefonu, telefaksu, teleksu, elektroniniu paštu gali būti teikiama tik reklamos vartotojo sutikimu arba jo prašymu. To paties straipsnio 2 dalis nustato, kad draudžiama tiesiogiai teikti reklamą konkrečiam asmeniui, jeigu yra aiškiai išreikštas šio asmens nesutikimas.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, sistemiškai vertindama Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, daro išvadą, jog toks vartotojo sutikimas turi būti išreikštas aktyviai. Nors Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nenustato privalomos reklamos vartotojo sutikimo davimo būdo ir prašymo formos, tačiau Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.8 straipsnio 1 dalis numato, kad civilinės teisės normų nesureglamentuotiems civiliniams santykiams taikomi panašius santykius reglamentuojantys civiliniai įstatymai, t. y. taikoma įstatymo analogija. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sutarčių teisę reguliuojančiame 6.173 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tylėjimas arba neveikimas savaime nelaikomi akceptu, t. y. sutikimu. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.64 straipsnio, reglamentuojančio valios išreiškimo formą, 3 dalyje numatyta, kad

tylėjimas laikomas asmens valios išraiška tik įstatymų ar sandorio šalių susitarimo numatytais atvejais. Vadovaujantis įstatymo analogija, darytina išvada, kad visais atvejais sutikimas turi būti aiškus, o ne numanomas.

Pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnį, net ir klausiamo dėl sutikimo gauti reklamą adresato neatsakymas (neveikimas) reklamos davėjui negali reikšti, kad adresatas sutinka, jog jam būtų teikiama reklama.

Atkreiptinas dėmesys į tai, jog (*duomenys neskelbtini*) direktoriaus (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodyta, kad reklama buvo teikiama be sutikimo. Pažymėtina, jog UAB „Afiliatus“ tyrimo metu nepateikė Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai įrodymų, jog reklamą pareiškėjui siuntė turėdama sutikimą ir prašymą. Tokiu būdu UAB „Afiliatus“, neturėdama (*duomenys neskelbtini*) sutikimo ar prašymo teikti reklamą elektroniniu paštu (*duomenys neskelbtini*), pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatą.

Dėl UAB „Afiliatus“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančia aplinkybe laiko tai, kad UAB „Afiliatus“ kliudė vykdyti tyrimą, t.y. bendrovė nebendradarbiavo tyrimo metu, neteikė Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos prašomos informacijos.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgia į tai, jog bendrovė pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalį.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsižvelgia į tai, kad UAB „Afiliatus“ Lietuvos Respublikos reklamos įstatymą pažeidė pirmą kartą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgia į tai, kad nepageidaujamos reklamos siuntimas buvo vienkartinis. Reklamą UAB „Afiliatus“ į (*duomenys neskelbtini*) elektroninį pašta (*duomenys neskelbtini*) siuntė 2014-08-08.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgia į tai, kad dėl UAB „Afiliatus“ buvo gautas tik vienas vartotojo prašymas ir nepageidaujama reklama buvo teikiama tik viena sklaidos priemone – elektroniniu paštu.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 8 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies pažeidimą skirti UAB „Afiliatus“ 5000 (penkių tūkstančių) litų (1448 (tūkstančio keturių šimtų keturiasdešimt aštuonių) eurų) baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas